



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, semnat la 23 iunie 2022

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, semnat la 23 iunie 2022.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Andrei SPÎNU

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA*Proiect***LEGE****pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova
și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea
realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”**

Parlamentul Republicii Moldova adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, în sumă totală de 300 de milioane de euro, semnat la 23 iunie 2022.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului menționat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare ratificarea Acordului nominalizat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

Argumentarea necesității ratificării Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea Furnizării Gazelor Naturale”

A. Descrierea Acordului.

Informații generale.

Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) are drept scop contractarea unui împrumut suveran în valoare de 300 milioane Euro (*în două tranșe*) în vederea realizării proiectului „*Securitatea Furnizării Gazelor Naturale*”.

Informații privind conținutul tratatului.

Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „*Securitatea Furnizării Gazelor Naturale*”, conține clauze privind suma împrumutului și procedura de debursare, comisioanele, taxa de administrare, rata dobânzii, modalitatea de rambursare, noțiuni, moneda rambursării, angajamentele cu privire la proiect, condițiile de efectivitate și intrare în vigoare.

B. Analiza de impact

Informații generale.

În contextul limitărilor de pe piața gazelor naturale a Republicii Moldova din luna octombrie 2021, când volumul de gaze naturale furnizate de către SA „Moldovagaz” și SAP „Gazprom” a acoperit doar 67% din necesarul de consum, notificările parvenite din partea SAP „Gazprom” privind intenția de sistare a livrărilor de gaze naturale în decurs de 48 ore din luna noiembrie 2021 și luna ianuarie 2022, cât și ținând cont de faptul că auditul financiar independent al datoriei SA „Moldovagaz” către SAP „Gazprom” și SRL „Factoring Finance” pentru gazul livrat consumatorilor de pe malul drept al Nistrului nu a fost realizat până în 1 mai 2022 (conform Protocolului negocierilor semnat la Sankt Petersburg în data de 29 octombrie 2021), aceasta oferă dreptul SAP „Gazprom” la rezilierea unilaterală a Contractului de furnizare a gazelor naturale. Respectiv, devine imperativă asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale a Republicii Moldova, în mod special, pentru perioada rece a anului. Soluția examinată în acest scop constituie achiziționarea unor volume calculate/estimate de gaze naturale pentru o perioadă de până la 2 luni de iarnă de la furnizori/traderi de pe piețele regionale și stocarea acestora în depozitele subterane din regiune. Astfel, Proiectul propus țintește spre consolidarea securității energetice a Republicii Moldova prin implementarea unui mecanism de finanțare pe termen scurt și mediu în scopul prevenirii/atenuării eventualelor riscuri privind întreruperea alimentării cu gaze

naturale. Implementarea acestuia va permite realizarea stocurilor strategice de gaze naturale și suport în diversificarea furnizorilor și surselor de aprovizionare în conformitate cu prevederile Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale. În calitate de beneficiari ai proiectului în mod direct vor fi toți consumatorii de gaze naturale din Republica Moldova, atât cei protejați cât și cei întreruptibili, or în cazul dependenței directe de importul a 100% de gaze naturale de la un furnizor și a celei indirecte în ceea ce privește procurarea a cca 80% energie electrică de la un furnizor care produce energie electrică în baza gazelor naturale importate de la același furnizor (SAP „Gazprom”), asigurarea aprovizionării cu gaze naturale devine un element cheie în viabilitatea economiei și menținerea securității energetice a țării.

De menționat că, Proiectul presupune finanțare în două tranșe: prima tranșă în valoare de 100 milioane EURO, a doua tranșă 200 milioane EURO, aceste surse financiare vor fi utilizate atât pentru achiziționarea de rezervă a gazelor în scopuri de urgență, cât și în scopul diversificării surselor de aprovizionare. Important de specificat că, în cadrul Proiectului, „Tranșa de diversificare” va fi disponibilă de a fi utilizată odată cu semnarea și ratificarea Acordului de finanțare, iar „Tranșa de urgență” va fi pusă la dispoziție de către Bancă în urma unei solicitări scrise a împrumutatului de a pune la dispoziție această tranșă în caz de necesitate pentru procurarea în regim de urgență a unor volume adiționale de gaze naturale. Pe toată durata Proiectului, împrumutul prevede o facilitate de tip „Revolving” (rambursare-reutilizare), reînnoirea fiecărei tranșe pentru utilizare în al doilea și al treilea ciclu de împrumut va fi la discreția exclusivă a Băncii, în urma unei cereri scrise din partea împrumutatului. În cadrul Proiectului, Unitatea implementatoare urmează să achiziționeze și să stocheze gaze naturale în depozitele subterane din țările vecine în perioada caldă a anului când cererea/prețul la gaze naturale sunt reduse, iar ulterior le va revinde furnizorilor care au impusă obligația de serviciu public conform cadrului juridic existent. Procurările de gaze naturale de către Unitatea implementatoare vor fi realizate în baza licitațiilor organizate conform procedurii prestabilite de către Bancă.

Eminamente, ținând cont de existența riscurilor menționate în primul alineat, privind posibilele limitări/sistări în furnizarea gazelor naturale care ar avea impact asupra tuturor consumatorilor de pe teritoriul Republicii Moldova, în condițiile de oferire a împrumutului BERD, Proiectul în cauză constituie o soluție provizorie, fezabilă, de asigurare a securității aprovizionării cu gaze naturale, iar povara financiară asupra consumatorului final nu se va resimți instantaneu ca și în cazul procurărilor de gaze naturale în perioada rece a anului când cererea pe piață atinge valori maxime, totodată Proiectul va servi ca un mecanism de tranziție către/până la implementarea prevederilor Legii nr.108/2016 de către furnizorii de ultimă opțiune în ceea ce privește crearea stocurilor obligatorii de gaze naturale. Astfel, în scopul realizării Proiectului

„Securitatea Furnizării Gazelor Naturale”, Republica Moldova a contractat un împrumut în valoare de 300 milioane euro din partea BERD (două tranșe: prima tranșă în valoare de 100 milioane EURO, a doua tranșă 200 milioane EURO, cu o durată totală de implementare de 3 ani (2022 – 2025).

Aspectul politic, cultural, social.

Prevederile proiectului Acordului de împrumut nu contravin politicii externe promovate de către Republica Moldova. Mai mult ca atât, prevederile și obiectivele Acordului sunt în strictă concordanță cu angajamentele asumate de către țară în cadrul Tratatului Comunității Energetice, Acordului de Asociere RM-UE și corespunde obiectivelor Strategiei Energetice a Republicii Moldova până în anul 2030.

Aspectul economic si de mediu.

Prin ratificarea Acordului de împrumut și realizarea Proiectului „Securitatea Furnizării Gazelor Naturale” vor fi diminuate/reduce riscurile legate de posibilele limitări/sistări în furnizarea gazelor naturale, ceea ce ar putea avea un impact atât social cât și economic dezastruos pentru fragila economie a Republicii Moldova. Ținând cont și de dinamica accelerată a evenimentelor politice provocate de situația de conflict din Ucraina care catalizează criza energetică care se răsfrânge asupra stabilității piețelor energetice regionale, îndeosebi ale statelor în curs de dezvoltare (*dependente de importurile de resurse energetice*) cu un număr sporit de consumatori vulnerabili și o pondere majorată a cotei resurselor energetice în coșul unic de consum.

Cauză asigurării disponibilității stocurilor de gaze naturale create rezultat al implementării proiectului cât și disponibilității surselor financiare pentru situații de urgență (tranșa II a împrumutului), se va crea o certitudine/predictibilitate în ceea ce privește prețurile la gazele naturale în perioada anomaliilor de piață, când urmare unor evenimente cererea atinge cote înalte. Deoarece, după cum se observă și la etapa actuală, instabilitatea piețelor energetice și o volatilitate sporită a prețurilor, se reflectă atât în mod direct asupra consumatorului final (*direct în facturile emise de furnizor*), cât și în mod indirect (*prin intensitate energetică sporită per unitate de produs/serviciu*) cât și prin distorsionarea funcționalității normale a piețelor energetice ale Republicii Moldova.

Respectiv, în așa mod va fi exclusă o posibilă povară financiară suplimentară asupra consumatorilor finali de gaze naturale, ceea ce va exclude pericolul incapacității de plată a acestora și o posibilă creștere a în lanț a prețurilor altor produse.

Totodată, odată cu semnarea și ratificarea de către Parlament a Acordului de împrumut cât și implementarea proiectului, implicit, va crește securitatea energetică a Republicii Moldova și puterea de negociere cu furnizorul curent al gazelor naturale SAP

„Gazprom”, adițional aceasta va contribui și la onorarea angajamentelor statului asumate în cadrul Tratatului de instituire a Comunității Energetice și a Acordului de Asociere RM-UE și transpuse în Strategia Energetică a Republicii Moldova până în anul 2030, privind diversificarea surselor și rutelor de aprovizionare cu resurse energetice.

Implementarea Proiectului respectiv nu implică careva impact asupra mediului, deoarece, prevede doar substituirea surselor de aprovizionare/furnizorilor de gaze naturale și nu o eventuală reconfigurare a cotelor de consum al gazelor naturale la nivel național (*ultimul păstrându-și tendința*).

Aspectul normativ.

Prevederile proiectului Acordului de împrumut nu contravin prevederilor Constituției Republicii Moldova, Cartei ONU, precum și altor tratate internaționale la care Republica Moldova face parte. Încheierea Acordului este în concordanță cu angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul Tratatului de instituire a Comunității Energetice și ale Acordului de asociere RM-UE.

Aspectul instituțional și organizatoric.

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în calitate de autoritate publică centrală responsabilă de elaborarea politici statului în domeniul securității și eficienței energetic va fi responsabil de supravegherea/ monitorizarea generală și de asigurarea implementării Proiectului. Proiectul va fi implementat prin intermediul Societății pe acțiuni „Energocom”, societate în care statul deține pachetul majoritar (100%) care va încheia cu BERD un acord de proiect.

Aspectul financiar.

Textul Acordului prevede acordarea unui împrumut Republicii Moldova din partea BERD în valoare de 300 milioane euro în două tranșe: prima tranșă în valoare de 100 milioane EURO, a doua tranșă 200 milioane EURO, după cum urmează:

- 1) „Tranșa pentru diversificare”;
- 2) „Tranșa de urgență”.

Merită a fi menționat, că tranșa de urgență nu va fi angajată de către „împrumutat” la etapa semnării și ratificării Acordului de împrumut, dar va fi pusă la dispoziție la solicitare, având în vedere, că situații de urgență pot să nu apară pe durata Acordului.

Împrumutatul, urmează să achite taxe, impozite și alte impuneri de orice natură, inclusiv accize și taxe de înregistrare, care pot apărea în urma executării sau punerii în aplicare a Acordului de împrumut în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Totodată, statul va suporta orice cheltuieli, inclusiv cheltuieli profesionale, bancare sau de curs, în legătură cu pregătirea, executarea, implementarea Acordului sau a oricărui document conex, în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Rata dobânzii: Împrumutul se va acorda la o rată a dobânzii flotante EURIBOR la 6 luni cu minim zero + marjă de 1% pe an.

Alți termeni financiari: Ratele comisioanelor pentru împrumut sunt prevăzute în Termenii și condițiile standard:

Comision unic: 1% din valoarea maximă a împrumutului.

Comision de angajament: 0,5% anual calculat pe suma totală nedeversată a împrumutului în Tranșa 1.

În cazul împrumutului deversat în Tranșa 2, la fel se va aplica un Comision de angajament de 0,5% pe an, dar numai după recepționarea din partea BERD a confirmării scrise despre punerea la dispoziție a Tranșei nr. 2.

Aspectul temporar.

Împrumutul va rambursa tranșa pentru diversificare până la 01 iulie 2025.

Tranșa pentru situații de urgență, va fi rambursată începând cu perioada de la care Banca confirmă disponibilitatea Tranșei respective și până la data de 01 octombrie 2025.

Analiza oportunității ratificării

Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării implementare proiectului „*Securitatea Furnizării Gazelor Naturale*”, în sumă de 300 milioane Euro, a fost semnat la 23 iunie 2022, în limba engleză, în două exemplare.

Conform prevederilor secțiunii 5.01. lit. (c) din Acordul de împrumut, drept condiție de intrare în vigoare a Acordului este ratificarea acestuia de către Parlament.

În contextul celor evocate, se prezintă a fi oportună ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „*Securitatea Furnizării Gazelor Naturale*”, în sumă totală de 300 milioane euro, semnat la Chișinău la 23.06.2022.

Secretar General

Lilia DABIJA